

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2926/2024
02.04.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Борис Миљуш, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Градско саобраћајно предузеће Београд“, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Јелена Ћетковић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2483/21 од 14.12.2022. године, која је исправљена решењима истог суда Гж1 2483/21 од 25.01.2024. године, и 10.05.2024. године у седници одржаној 02.04.2026.године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2483/21 од 14.12.2022. године, исправљена решењима истог суда Гж1 2483/21 од 25.01.2024. године и 10.05.2024. године у ставу првом и трећем изреке и у овом делу предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3696/19 од 18.01.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду тужиоцу бр. ... од 16.08.2016. године, донето од стране туженог, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због изгубљене зараде коју би остварио да је радио, за период од августа 2016. године до августа 2019. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца за период од августа 2016. године до августа 2019. године, на припадајуће зараде уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање код надлежног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање у укупном износу од 384.498,66 динара, доприносе за здравствено осигурање надлежном Заводу за здравствено осигурање у укупном износу од 152.320,62 динара, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га врати на рад, као неоснован. Ставом петим изреке, одбачена је тужба тужиоца у делу у ком је предложио да се обавезе тужени да га распореди на радно место Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2483/21 од 14.12.2022. године, која је исправљена решењима истог суда Гж1 2483/21 од 25.01.2024. године и 10.05.2024. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, четвртм и шестом изреке, тако што је поништено као незаконито решење туженог ... од 16.08.2016. године, па је обавезан тужени да тужиоца врати на рад, да му на име накнаде штете због изгубљене зараде коју би остварио да је радио исплати за период од августа 2016. године до августа 2019. године појединачне месечне износе са каматом, као и да на наведене износе за тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО и доприносе за здравствено осигурање РЗЗО и обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 366.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршност до исплате. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног парничног поступка у износу од 69.000,00 динара, а захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка је одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) и утврдио да је ревизија туженог основана.

На основу чињеничног стања утврђеног пред другостепеним судом, пред којим је отворена расправа на основу члана 383. став 3. ЗПП, утврђено је да је решењем туженог број ... од 16.08.2016. године, тужиоцу као запосленом на пословима радника физичко-техничког обезбеђења у ..., отказан уговор о раду зато што је у априлу 2016. године, када је требало да ради у времену од 14,00 – 22,00 сати на капији „Соларис“ у СП Нови Београд, на дан 20. и 21. април 2016. године изостао са посла и изостанак није оправдао, а дана 11, 12, 13, 14, 15, 18, 22. и 25. априла 2016. године, пре и након почетка посла, долазио до главне капије СП Нови Београд, уписивао се у књигу дневница, након чега је самовољно напуштао погон без одласка на место рада, чиме је угрозио безбедност запослених и имовину предузећа и поступио противно члану 13. Правилника о раду запослених на пословима физичко-техничког обезбеђења из 2011. године, те се током месеца априла 2016. године приликом уласка и изласка из туженог предузећа није евидентирао својом идентификационом картицом, чиме је поступио противно члану 4. Упутства о коришћењу идентификационих картица запослених код туженог и вођењу евиденције о присуству радно-ангажованих и трећих лица, чиме је учинио повреде радне обавезе из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду, члана 77. став 1. тачка 1. алинеја 1. и 5. и тачка 2. алинеја 8. Колективног уговора туженог и из тачке 14. Уговора о раду.

Првостепени суд је одбио тужбени захтев уз закључак да је побијано решење законито, јер је тужилац изостао са рада, а изостанке није оправдавао, самовољно је напуштао погон без одласка на место рада у априлу 2016. године, чиме су се стекли

услови из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду истовремено налазећи да тужилац није извршио повреду радне обавезе неевидентирањем идентификационе картице, јер исту није поседовао, али да је за отказ уговора о раду довољна и једна повреда радне обавезе.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и поништио као незаконито решење туженог од 16.08.2016. године и обавезао туженог да тужиоцу исплати зараду и доприносе уз образложење да је из изведених доказа утврдио да тужилац није имао идентификациону картицу за евидентирање приликом уласка у погон, да се обраћао туженом са захтевом за издавање нове идентификационе картице, тако да се не може говорити о неизвршавању односно несавесном, немарном и неблаговременом извршавању радне обавезе од стране тужиоца зато што се не ради о кривици запосленог у ситуацији када не поседује ИД картицу, као једино средство контроле доласка и одласка с посла, односно у погон. Стога је, супротно првостепеном суду, закључио да је спорно решење незаконито јер је првостепени суд погрешно из изведених доказа извео закључак да је тужилац напуштао погон и није се евидентирао приликом доласка на посао у спорном периоду због чега постоји обавеза туженог да тужиоца врати на рад и исплати накнаду штете и припадајуће доприносе.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Тужиоцу је отказан уговор о раду од стране послодавца на основу одредбе члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду и члана 77. Колективног уговора туженог стављањем тужиоцу на терет да је у априлу месецу два дана изостао са посла, а изостанак није оправдао, да је у току истог месеца осам пута напуштао место рада, као и да се у току априла 2016. године није идентификовао идентификационом картицом.

Одредбом члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду.

Одредбом члана 77. Колективног уговора туженог од 29.01.2015. године, прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе, између осталог, ако несавесно или немарно извршава радне обавезе, поступа противно одредбама закона, општим актима послодавца и другим правилима службе, неоправдано изостаје са рада, два или више радна дана у току календарског месеца, напушта послове који су у функцији заштите и безбедности запослених и послодавца, без одобрења непосредног руководиоца, односно, као и ако не поштује радну дисциплину неевидентирања доласка на посао и одласка са посла.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, које другостепени суд прихвата, тужилац је 20. и 21. априла 2016. године изостао са посла и изостанак није оправдао, а осам дана у току априла 2016. године је самовољно напуштао погон без одласка на место рада и тужиоцу је побијаним решењем стављено на терет, између осталог, и напред наведено поступање. Међутим, другостепени суд је као разлог за преиначење првостепене одлуке навео да је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је

заснована пресуда, образлажући своју одлуку чињеницом да тужилац није имао идентификациону картицу за евидентирање приликом уласка у погон, те да је првостепени суд погрешно закључио да је тужилац напуштао и није се евидентирао приликом доласка на посао у априлу месецу 2016. године. Имајући у виду садржину повреда радних обавеза које се тужиоцу стављају на терет, између осталог да је два дана изостао са посла и изостанак није оправдао и да је осам пута напуштао место рада, закључак првостепеног суда о непостојању идентификационе картице за тужиоца не може се довести у везу са самом садржином овако дефинисаних радних повреда. Стога се основано ревизијом туженог указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 7. и 8. ЗПП, учињеном пред другостепеним судом будући да повреде које су тужиоцу стављене на терет није ценио у целости.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 415. став 2. ЗПП укинуо другостепену пресуду и предмет вратио на поновно суђење другостепеном суду који ће имати у виду примедбе изложене у овом решењу и изнова ценити околности у вези повреда радних обавеза које се стављају тужиоцу на терет, а односе се на то да у априлу месецу је два дана изостао са посла и изостанак није оправдао и да је осам пута напуштао место рада, а што је од утицаја на оцену законитости решења о отказу уговора о раду на основу члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду, па ће правилном применом материјалног права донети нову на закону засновану одлуку.

Из наведених разлога, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**